

Palju õnne meile kõigile!

Eesti Vabariik astus teise sajandisse!

Aastapäevakõne pidas Põhja-Pärnumaa vallavanem Jane Mets /loe lk 3/.

22. veebruaril tähistati EV 100. sünnipäeva Vändra kultuurimajas kontsert-aktusega.

Ain Pertel luges ette iseseisvusmanifesti.

Pidupäevahommikul heiskas Kirikumäel Eesti lipu Põhja-Pärnumaa vallavolikogu aseesimees Priit Enok.

Kargel pidupäevahommikul oli lipuheiskamisele ja sellele järgnenud jumalateenistusele kogunenud arvukalt nii suuri kui väikesi vändralasi.

Kultuurimaja väikeses saalis söödi Pärnumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste valmistatud sünnipäevatorti.

EV-100! „Isamaa ilu hoieldes“

Sellise pealkirja all tähistasid viisteist Pärnumaa memmede tantsurühma 17. veebruaril Vändra Kultuurimajas Eesti Vabariigi juubelisünnipäeva.

„Väärikas rahvas teab oma lugu ja kannab seda edasi,“ kõlas tantsupeo moto. „Kõikidel tänaistel esinejatel on meie rahvakultuuri edasikandmisel olnud suur roll, enamus teist on rahvatantsuga tegeleenud aastakümneid,“ sõnas avasõnades päeva peakorraldaja, Pärnumaa rahvakultuurispetsialist **Aire Koop**. Korraldada kokkusaamine ja ühine sünnipäevapidu Vändras oli Koobi sõnul ainuvõimalik, sest koos kohaliku tantsujuhi **Kädi Pärnojaga** iga kahe aasta tagant „Oma tantsu päeva“ läbiviimisega on rada kindlalt sisse tallatud.

Uute tulijatena esinesid haldusreformi käigus pärnumaalasteks saanud Hanila laulu- ja mänguseltsi tantsurühm „Värten“ koos külakapelliga ja Lihula tantsumemmed „Tantsulust 60+“. Esineda täissaalile, kus istuvad kaunites rahvariites vaatajad, on tantsijatelegi omaette elamus. Isamaa ilust, kodust ja kodumaast kõneleva saatemuusika järgi loodud tantsude täispika kontserdi vaheajal söödi sünnipäevakringlit ja tunti rõõmu taaskohtumistest.

Õie Kuusk

Vändra memmede tantsurühma juhile Kädi Pärnojale anti 75. sünnipäeva puhul aastapäevaaktusel üle Rahvakultuuri Keskeltse tänukiri elutöö eest rahvakultuuri arendamisel.

Kokkuvõte veebruarikuu volikogu istungist

Veebruarikuu volikogu istung toimus Eesti Vabariik 100 juubelihõngulise nädala keskel Vihtra Külakeskuses maja perenaise **Reelika Arumäe** lahkkel abil ja toel.

• **Kuulati informatsiooni noortevolikogu tööst.** Pärnu-Jaagupi noorte tegemistest andis ülevaate **Kertu Kaljur**. Noortevolikogu tööst rääkis liige **Eva-Maria Pavelson** ja noorsootööst noorsootöõspetsialist **Margit Kadak**.

• **Lõpetati Põhja-Pärnumaa valla 2018. aasta eelarve I lugemine.**

• Kinnitati valitsuse liikmeks ja abivallavanemaks **Mait Talvoja**.

• **Otsustati tähtajatult koormata isikliku kasutusõigusega OÜ Elektrilevile** Vändra alevis 41 kinnistut kesk- ja madalpinge elektri maakaabelliinide rajamiseks. Kaasnevad kulud katab Elektrilevi OÜ.

• **Volitati vallavalitsust sõlmima MTÜ-ga Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus halduslepingut** korraldatud jäätmeveo teenuse kontsessiooni andmiseks, riigihangete korraldamiseks ja muude korraldatud jäätmeveo hangetega seonduvate haldusülesannete täitmiseks Põhja-Pärnumaa valla territooriumil.

• **Otsustati laiendada Põhja-Pärnumaa valla vee-ettevõtja tegevuspiirkonda** ja määrata alates 1. märtsist 2018. a Põhja-Pärnumaa vallale kuuluv Aktsiaselts Mako vee-ettevõtjaks endise Vändra valla haldusterritooriumil asuvates Vihtra, Pärnjõe, Suurejõe, Kadjaste, Kergu, Kaisma, Kaansoo, Vaki, Kirikumõisa, Völdula, Sikana ja Allikõnnu külas. Võõrandada tasuta Aktsiaseltsile Mako nimetatud külades asuvad ühisveevärgi- ja kanalisatsioonirajatised ja volitada vallavalitsust sõlmima vajalikke lepinguid tegevuspiirkonnas asuvate varade üleandmiseks hiljemalt 31. detsembriks 2018. a.

• **Vallavalitsusele anti nõusolek kahe sõiduauto kasutusrendi lõppedes uute sõiduautode liisimiseks** ning määrata hankes liisinguesemete netohinnaks koos käibemaksuga summas kuni 25 000 eurot ja kasutusrendilepingu tähtjaks kuni 60 kuud.

• **Kinnitati Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse hankekord.**

• **Otsustati osaleda liikmena kohaliku omavalitsuse üksuste üleriigilises liidus - Eesti Linnade Liidus** (üldkoosoleku järgselt Eesti Linnade ja Valdade Liit) ja nimetati sinna Põhja-Pärnumaa valla esindajaks kohaliku omavalitsuse volikogu volituste tähtjaks **Jane Mets** ja **Ülle Vapper** ja nende asendajaks **Mait Talvoja** ja **Priit Enok**.

• **Otsustati delegeerida põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, koolieelse lasteasutuse seaduses ja huvikooli seaduses kooli pidajale antud ülesanded** vallavalitsuse, valla ametiasutuse, haridus- ja kultuuriosakonna juhataja ja kooli direktori pädevusse.

• **Tunnistati kehtetuks Vändra Alevivolikogu lasteaialaste toidukulu ettemaksu võtmise kohustus.**

• **Tunnistati kehtetuks Tootsi Hooldekodu kohamaks.** Tootsi Hooldekodu kohamaksu on kinnitanud varasemalt Tootsi Vallavolikogu, mistõttu tuli Põhja-Pärnumaa Vallavolikogul see kehtetuks tunnistada. Seejärel saab Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus otsustada Tootsi Hooldekodus osutatava üldhooldusteenuse maksumuse.

• **Vallavolikogu jaanuarikuu istungil delegeeriti vallavalitsusele lastekaitseadusest, sotsiaalhoolekande seadusest ja riigilõivu seadusest tulenevate ülesannete täitmine** sh ka toimetulekutoetuse eluasemekulude piirmäärade kehtestamine. Kuna ühinenud valdades olid antud piirmäärad kinnitatud vallavolikogu määrustega, tuli vallavolikogul need kehtetuks tunnistada.

• **Kinnitati planeerimisseaduse ja ehitusseadustiku rakendamise kord** Põhja-Pärnumaa vallas.

• **Volikogu otsustas delegeerida vallavalitsusele riikliku järelevalve teostamise nende seaduste täitmise üle**, kus seadusandja on andnud selle kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsuse üksuse või asutuse ja kohaliku omavalitsusorgani pädevusse, et järelevalve teostamiseks pädevuste andmine vastava valdkonna ametnikele võiks toimuda kõik ühe organi poolt.

• Kinnitati volikogu liige **Mati Rosenstein** volikogu sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni liikmeks.

Videosalvestust istungist on võimalik vaadata valla kodulehe kaudu aadressil: www.pparnumaa.ee.

*Ülle Vapper
Volikogu esimees*

Kes millega tegeleb?

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus tegutseb oma struktuuriüksutega kolmes erinevas piirkonnas: Vändras (kus asub vallamaja), Pärnu-Jaagupi ja Tootsi halduskeskuses.

Alljärgnevalt lühidalt sellest, milliseid ülesandeid üks või teine ametnik täidab.

Vallavanem Jane Mets – üldjuhtimine, avalikud suhted, rahvusvaheline koostöö.

Finantsjuht Kaie Rätsepp – finants-tegevuse kavandamine, suunamine ja koordineerimine, valla arengukava osaks oleva eelarvestrateegia koostamine ja uuendamine; finantsolukorra hindamine, eelarve ettevalmistamine, eelarve ja lisaelarvete eelnõude koostamine ja finantstehingute jälgimine, vallavalitsuse ja vallavolikogu informeerimine muudatuste vajalikkusest valla eelarves; ettepanekute tegemine valla finantsmajandusliku tegevuse korraldamiseks; kulutuste kontrollimine ning ressursside efektiivse kasutamise tagamine, valla eelarve täitmise aruannete koostamine ja analüüsimine; finantsaruannete ettevalmistamine ja õigeaegne esitamine jne.

Tootsi Halduskeskuse juht Riina Kukk – Tootsi Halduskeskuse ja –piirkonna juhtimine ja sealsete hallatavate asutuste töö koordineerimine ja järelevalve korraldamine.

Vallasekretär Riini Õige – vallakantselei tegevuse, teabehalduse juhtimine ja korraldamine, teenistuseks vajalike ressursside olemasolu kindlustamine; vallavolikogu- ja valitsuse õigusaktide ning kantselei muu dokumentatsiooni vastavuse tagamine Eesti Vabariigi õigusaktide nõuetele nii sisu kui vormi poolest, määruste, otsuste ja korralduste eelnõude viseerimine; õigusaktide eelnõude väljatöötamise tagamine ja vallavolikogule- ja valitsusele esitamine; notariaaltoimingute teostamine, valimiste ja rahvahääletuste korraldamine jne.

Abivallasekretär Ahti Randmere – volikogu kirjavahetuse korraldamine, volikogu õigusaktide menetlusosalistele teadmiseks/täitmiseks saatmine; volikogu nõustamine asjaajamise küsimustes; volikogu õigusaktide registri pidamine; volikogu istungite protokolimine; volikogu ja valitsuse määruste Riigi Teatajas avaldamiseks esitamine; perekonnasündmuste registreerimine ning vastavate kannete tegemine rahvastikuregistrisse; valla kodulehe ja valla sotsiaalmeedia toimetamine (teabe passiivne ja aktiivne avalikustamine) koostöös IT-spetsialistiga, pressiteadete koostamine; vallavalitsuse teabehalduse korraldamises osalemine; ametiasutuse teenuste loetelu koostamine, avalikustamine jne.

Andmekaitse- ja personalispetsialist Kerstin Sempelson – andmesubjektide nõustamine kõigis küsimustes, mis on seotud andmesubjekti isikuandmete töötlemise ning sellest tulenevate õigusaktide kasutamisega; isikuandmete töötlemise toimingute registreerimine; isikuandmete töötlemise toimingute ning isikuandmetega seotud rikkumiste tuvastamine ja dokumenteerimine; ametiasutuse personalitöö korraldamine, sh personalivaliku ja sellega seotud toimingute ettevalmistamine ja läbiviimine, sh teenistusse võtmiseks vajalike dokumentide olemasolu kontrollimine; vallavalitsuse teenistujate pädevus- ja täiendõppe kohta arvestuse pidamine; puhkusearvestus, vajalik personalidokumentide

ettevalmistamine; töötamise registrisse andmete esitamine jne.

Registripidaja Maritta Sillandi – elukohateadete vastuvõtmine ja abistamine nende vormistamisel, Euroopa Liidu kodanikele isikukoodide moodustamine; päringute tegemine Äriregistrist ja kinnistusraamatust; perekonnasündmuste registreerimine ning vastavate kannete tegemine rahvastikuregistrisse; dokumendihalduri ülesannete täitmine; dokumentide registreerimine ja nende ringluse korraldamine ametiasutuses; tähtaegadest kinnipidamise kontrollimine jne.

Sekretär-registripidaja Ulvi Schär – Pärnu-Jaagupi halduskeskuse asjaajamise korraldamine, perekonnasündmuste registreerimine ning vastavate kannete tegemine rahvastikuregistrisse; elukoha registreerimine, info jagamine jne.

Sekretär-registripidaja Julia Erm – Tootsi halduskeskuse asjaajamise korraldamine, perekonnasündmuste registreerimine ning vastavate kannete tegemine rahvastikuregistrisse; elukoha registreerimine, info jagamine jne.

IT-spetsialist Andrus Peetson – hool-dab, remondib ja parendab valla arvuteid; osutab vallavalitsuse ja hallatavate asutuste arvutikasutajatele infotehnoloogilist tuge Pärnu-Jaagupi piirkonnas.

IT-spetsialist Enn Lossmann – hool-dab, remondib ja parendab valla arvuteid; osutab vallavalitsuse ja hallatavate asutuste arvutikasutajatele infotehnoloogilist tuge Vändra ja Tootsi piirkonnas jne.

Sotsiaalosakonna juhataja Anneli Kaljur – sotsiaalhoolekande, tervishoiu- ja lastekaitsealase tegevuse korraldamine. Valla sotsiaalpolitiika väljatöötamisel osalemine, sotsiaalvaldkonna hallatavate asutuste töö koordineerimine, oma teenistusvaldkonna üle järelevalve teostamine ning sotsiaalosakonna juhtimine

Sotsiaaltöõspetsialist Kersti Tilk – sotsiaaltöö korraldamine Vändra piirkonnas. Sotsiaaltöö erinevate sihtgrup-pidega, v. a lastekaitse valdkond.

Sotsiaaltöõspetsialist Külli Reisel – sotsiaaltöö korraldamine Halinga piirkonnas (Pärnu-Jaagupi Halduskeskuses). Sotsiaaltöö erinevate sihtgrup-pidega, v. a lastekaitse valdkond.

Sotsiaaltöõspetsialist Maris Heldja-Pärn – sotsiaaltöö korraldamine Tootsi piirkonnas. Sotsiaaltöö erinevate sihtgruppidega, v.a lastekaitse valdkond.

Lastekaitsepspetsialist Kerttu-Kaia Kesler – lastekaitseadusega antud ülesannete täitmine, lastega perede toimetuleku soodustamine, ennetustöö teostamine, lastekaitsevaldkonna edendamise, last kasvatavate isikute toetamine laste õiguste ja heaolu tagamisel Vändra ja Tootsi piirkonnas.

Lastekaitsepspetsialist Evelin Rikker – lastekaitseadusega antud ülesannete täitmine, lastega perede toimetuleku soodustamine, ennetustöö teostamine, lastekaitsevaldkonna edendamine, last kasvatavate isikute toetamine laste õiguste ja heaolu tagamisel Vändra piirkonnas.

Sotsiaaltöõspetsialist Eret Pank – administratiivse sotsiaaltöö teostamine Vändra piirkonnas. Sotsiaaltoetuste ja teenuste andmeregistris andmete kajastamine, taotluste menetlemine, otsuste väljastamine ja informatsiooni töötlemine.

Majandusosakonna juhataja ja abivallavanem Mait Talvoja – majandusosakonna töö juhtimine. Valla kommunaal-majanduse probleemide lahendamine. Valla arenguliste kavade ja plaanide väljatöötamise ja koostamise korraldamine.

Majandusspetsialist Tiit Talts – kommunaalmajandusalase tegevuse korraldamine Pärnu-Jaagupi piirkonnas. Oma valdkonnas riigihangete (tänavavalgustus, haljastus) läbiviimine. Valla allasutustes vajalike remonttööde korraldamine.

Majandusspetsialist Andres Sõnajalg – kommunaalmajandusalase tegevuse korraldamine Vändra ja Tootsi piirkonnas. Oma valdkonnas riigihangete (tänavavalgustus, haljastus) läbiviimine. Valla allasutustes vajalike remonttööde korraldamine.

Keskkonnaspetsialist Rita Reppo – keskkonnavalase tegevuse korraldamine vallas. Jäätme- ja keskkonnavalase järelevalve tegemine. Keskkonnavalaste lubade väljastamine ja vajalike uuringute koostööde tegemine ja vajadusel uuringute tellimise korraldamine.

Ehitusspetsialist Raigo Jaanuste – planeerimis-, projekteerimis- ja ehitustegevuse korraldamine vallas. Ehitusprojektidele projekteerimistingimuste koostamine, ehituslubade, kasutuslubade väljastamine. Ehitusregistris vajalike toimingute tegemine kogu Põhja-Pärnumaa vallas.

Maakorraldaja Anne Kangert – kõikide maakorralduslike küsimuste ja probleemide lahendamine.

Jurist Piret Müür – valla majandusosakonna tegevuse põhiprotsessidega seotud juriidiliste probleemide lahendamise, juriidilise abi osutamine teenistujatele ja hallatavatele asutustele, omavalitsuse esindamine õigusallastest vaidlustes. Riigihangete korraldamine ja vajalike toimingute tegemine riigihangete registris.

Vallavaraspetsialist Toomas Sonts – vallavara valitsemise, kasutamise ja kasutamise korraldamine s.h planeerida hoonete renoveerimist ja ökonoomse ekspluatatsiooni süsteemi loomist vastavalt valla võimalustele. Valdkonna hankedokumentide koostamisel osalemine.

Teedespetsialist Enn Raadik – valla teede ja tänavate hooldamise, remondi ja ehitamisega seotud küsimuste lahendamise. Teede ja tänavate korrashoiu aastaringne tagamine. Liikluskorralduslike vahendite korrasoleku tagamine ja lepingupartnerite poolt teostatavate tööde kontrollimine ja vastuvõtmine.

Haridus- ja kultuuriosakonna juhataja ja abivallavanem Tarvi Tasane – vastutab valdkonna kui terviku üldise haldamise ja hallatavate asutuste töö koordineerimise ja järelevalve eest ning halduskeskuses töötavate ametnike teenistusliku juhtimise ja töö koordineerimise eest.

Kes millega tegeleb?

Kultuuri- ja sporditöõspetsialist Martin Sempelson – valla kultuuri- ja spordiürituste kava ja eelarve koostamine, valdkondlike analüüside, arengu- ja tegevuskavade koostamine ning eelarveprojektide ja õigusaktide eelnõude ettevalmistamine, kultuuri- ja spordiasutuste töö koordineerimine, projektide koostamine ning koordineerimine, nende rakendamisel valla, maakondlike ja vabariiklike ürituste läbiviimise korraldamine, vallas tegutsevate MTÜ-de nõustamine ja abistamine.

Haridusspetsialist Tiia Kallastu – valla haridusvaldkonna analüüsimine ja arengusuundade väljatöötamise koordineerimine, valla haridusasutuste omavahelise koostöö loomine ja arendamine, vallavalituse, valla haridusasutuste ja lastevanemate nõustamine haridusalastes küsimustes, haridusalaste õigusaktide eelnõude ettevalmistamine, koolikohustuslike laste üle arvestuse pidamine ja koolikohustuse täitmise jälgimine ning probleemküsimuste lahendamine.

Noorsootöõspetsialist Margit Kadak – valla noorte tegevuse koordineerimine ja juhtimine ning valla noorte nõustamine noorsootöö küsimustes, noorsootöölase teabe kogumine ning selle levitamise korraldamine, koostöö tegemine valla õppeasutustega, valla noortega seotud ühingutega, teiste noorsootöö organisatsioonidega ning riiklike noorsootööd koordineerivate organisatsioonidega, projektide kirjutamine täiendavate rahaliste vahendite taotlemiseks noorsootöö korraldamiseks ja elluviimiseks, valla noorsootöö arengukava koostamine ning arengukava elluviimise teostamine, osalemine valla noorsootööd käsitlevate dokumentide ja õigusaktide eelnõude väljatöötamisel ja täitmisel.

Raamatupidamisosakonna juhataja pearaamatupidaja Eve Lempu – valla raamatupidamise korraldamine, raamatupidamise igapäevase töö planeerimine ja juhtimine, raamatupidamisaruannete ja teiste finantsaruannete ettevalmistamine ja õigeaegne esitamine.

Raamatupidaja Raagna Urbalu – raamatupidamiseks vajalike andmete sisestamine vastavatesse programidesse, maksekorralduste teostamine internetipanga kaudu, pangalaekumiste menetlemine ja arvete eest tasumise jälgimine; vajadusel pearaamatupidaja asendamine.

Palgaarvestusega ja sellega seonduva aruandlusega tegelevad raamatupidajad **Katrin Jaanson** ja **Maire Argel**, arveid koostab ja väljastab ning teostab kassaoperatsioone raamatupidaja **Margit Plado**.

Üleminekuperioodil, 31. märtsini 2018, töötavad osakonnas veel ka raamatupidajad **Anne Schmidt**, **Mare Toots** ja **Krista Kerde**.

Neil päevil me mõtleme ja räägime Eestimaast

Jane Mets

Põhja-Pärnumaa vallavanem

Me teeme seda just nii palju ja just sellises toonis, kuidas keegi meist tunneb või soovib. Ja mitte keegi kusagilt kõrgelt ega kaugelt ei saa meid keelata! Seda on uhke tõdeda!

Lugedes ajalookroonikaid, võib öelda järgmist: 24. veebruar 1918 oli külm ja lumine talvapäev. Eestimaa Maanõukogu Vanematekoja liikmed olid just avaldanud „Manifesti kõigile Eestimaa rahvastele“. Mehed olid raske öö järel väsinud ja habetunud. Ja mures! **Eesti iseseisvus oli välja kuulutatud!** Aga Tallinna reidil olid Nõukogude Venemaa sõjalaevad. Kesklinnas patrullisid noored Omakaitse püssimehed. Kuid nende koolipoiste jõud punamadrustest üle ei käinud. Nood viisid sadama jahulao takistamatult tühjaks, sülitasi patrullivate erariides eestlaste poole ja lubasid laevasuurtükkidest Tallinna kohe maatasta teha. Sakslased olid selleks ajaks jõudnud juba Haapsalu poolt tulles Saue mõisa. Punakaartlased olid neile Keila alla vastu tõtanud, kuid rängalt lüüa saanud. Eelmisel päeval oli Hugo Kuusner lugenud Pärnu Endla teatri rõdult iseseisvusmanifesti. Pärnust oli sellega saanud Eesti Vabariigi sünnilinn. Kuid maailmas oli siis keeruline aeg. Näiteks kusagil Siberis ootas troonilt tõugatud tsaar Nikolai Teine oma perega, et punased tagasi lüüakse ja ta päästetakse. Samal ajal olid Petrogradis just riidu läinud kaks hoopis teistsugust meest, nimelt Vladimir Lenin ja Leonid Trotski. Nad olid öö otsa teineteise peale karjunud. Aga lõpuks nõustusid mõlemad, et keiserliku Saksa riigiga tuleb punasel

Venemaal sõlmida rahu, Bresti rahu. Selline oli aeg, mil kuulutati välja Eesti Vabariik. Isegi Esimene maailmasõda kestis veel edasi. Ja Nobeli preemiad olevat 1918. aastal jäänud hoopis välja andmata.

Aga need väsinud habetunud Maanõukogu liikmed, kes kõige selle raske aja kiuste panid aluse Eesti Vabariigile, teadsid ühte: võib-olla on see saatuse poolt meie rahvale antud ainus võimalus ja ainus sobiv hetk saada iseseisvaks! Ja nii oligi. Järgmisel hommikul, see on 25. veebruaril 1918, sõitsid sakslased Tallinna sisse. Esimene ja ainus habras iseseisvuspäev oli lõppenud. Aga oma riik oli sündinud ja seda teadmist ei saanud enam keegi rahvalt ära võtta. Omariiklus on ka üks suur kohustus. Rasked võitlused on vabaduse hind. Sedagi näitas ju alanud Vabadussõda, millest võttis osa palju mehi ka Põhja-Pärnumaa kandist, nii Vändrast, Pärnu-Jaagupist, Kaismalt kui Tootsist.

Homme hommikul avastavad paljud meist taas tõsiasja. Just selle, mis vahel eriti silma ei torkagi ja mille üle mõtlemisega me iga päev oma pead ei vaeva. Eesti riik on jätkuvalt olemas. Ja imepäraseks muudab Eesti riigi sajanda sünnipäeva just see, et tegelikult poleks ju pruukinud seda juhtuda. Ei Eesti riigi sündi saja aasta eest, ega uuesti pärast laulvat revolutsiooni. Kindlasti on sada aastat ühele inimesele väga auväärne iga. Kuid ühe iseseisva riigi jaoks ei ole see maailma mõistes sugugi mitte väga pikk aeg. Liiatigi, kui sellestki oleme kahjuks pool aega olnud võõra võimu ikke all. Ka oma juubelitega ei ole Eesti riigil seni väga suurt õnne olnud. Kahekümne viiendal juubeliaastal,

aastal 1943, valitses meie maal Saksa okupatsioon ja need mehed ei tahtnud iseseisvast Eestist siis midagi kuulda. 1968. aastal, mil Eesti Vabariik sai viiekümneks, ei saanud nõukogudemaal iseseisvast Eestist mingit juttugi olla. Alles 1993. aastal saime oma riigi 75. sünnipäeva vabalt tähistada, aga ka siis oli Eestis ikka veel kohal Vene sõjavägi. Kuid nüüd, Eesti Vabariigi sajandal sünnipäeval, võime kindlalt väita, et aeg tiksus meie kasuks. Me oleme kinnistunud maailma kaardile. Tõesti, vahel võib tunduda, et Eesti riik ei ole ikka see, mida me oma unistustes tahtsime. Aga tahtmised on inimestel erinevad. Ja nagu elus ikka, ei lähe kunagi nii, nagu just oled lootnud. Lähed kas halvemini või paremini. Ja see riik, mida me täna näeme, mida me täna tunneme, on parim, mida on suudetud ellu viia. On saanud kombeks Vabariigi aastapäeva kõnedes lugeda sünnipäevalapsele moraali, unustades, et tegu on pidupäevaga. Mina seda ei tee, sest kes olen mina, et vaid mõne kuu vanuse Põhja-Pärnumaa vallavanemana võiksin seda endale lubada!

Tänavu 1. jaanuarist ühinenud Vändra alevi, Vändra, Halinga ja Tootsi valla nimeks sai Põhja-Pärnumaa. Oleme teist kuud nelja väga erineva endise omavalitsusega ca 8500 elanikuga uus haldusüksus. Ühtseks vallaks saamisel on kõikidel osapooltel olnud selles pikas ja keerulises protsessis palju kindlust ja tahet, kuid oma murekohad on endiselt olemas. Nelja erineva töökultuuriga omavalitsuse ühendamine on olnud arutelusid, mõtlemist ja tahet täis protsess. Kuid tööd on vaja veel palju teha. Iga algus on raske. Kõik

vajab nii öelda „paika loksumist“ ja lõppkokkuvõttes näitab aeg, kuidas saab uus omavalitsus toimima nii, et see rahuldaks meid kõiki. Kas selleks kulub aasta või kaks, seda ei oska keegi täna öelda. Aga tean, et selle nimel on nõus pingutama nii Põhja-Pärnumaa volikogu kui ka vallavalitsus koos kõikide ametnikega. Kui me suudame kõrvale jätta poliitika ja oma isiklikud ambitsioonid ning vaadata oma endise valla piiridest kaugemale, keskendudes rohkem sellele, mis on hästi ja millele saame positiivselt kaasa aidata, siis on inimeste rahulolu märkimisväärselt suurem ning tulemus kiirem. Kohaliku omavalitsuse vastutus on kõik see, mis on kohalikust omapärast lähtuv ja vajab lahendamist just siin, praegu ja seda viisil, mida on vaja kasvõi ühel inimesel. Nüüd, kui vallapiirid on kaugemal ja vallamaju vähem, saame kogukonna ja meie ühise elu hüvanguks panustada vaid neid ressursse, mis meil käepärast on – aega ja oskusi, raha või märkamist. Täna kõiki, kes märkavad ja aitavad! Suurem muutus, mis aitab meil jõuda sidusa ja hooliva ühiskonnani, toimub meie kõigi osavõtul ja igaüks meist võiks ning peaks sellesse panustama. Võõraid võime ja rindeid on käinud üle Eestimaa mitmeid. Ometi ajas omariiklus kindlad juured alla, mis pidasid vastu kõigile katsumustele ka siis, kui puu ei saanud ajada selliseid pungi ega ööbik laulda neid laule, mida ihanuks.

Hoiame üksteist ja hoiame Eestit! **Õnnitlen Teid Eesti Vabariigi sajandal sünnipäeval! ELAGU EESTI !!!**

Valla haridus- ja kultuuriosakonda juhib Tarvi Tasane

Alates 15. jaanuarist juhib abivallavanem Tarvi Tasane Põhja-Pärnumaa haridus- ja kultuuriosakonda ning Pärnu-Jaagupi halduskeskust.

Põlise Pärnu-Jaagupi elanikuna lõpetas ta 1989. a kohaliku keskkooli ja asus edasi õppima Tallinna Pedagoogikaülikooli, kus omandas pedagoogika ja algõpetuse metoodikaeriala. 2004. a täiendas end kasvatuspsühholoogia ja juhtimise ning 2012 haridusasutuse juhtimiseerialal. Lisaks on Tasane õppinud Viljandi Kultuuriakadeemias tantsujuhtimist.

Oma esimesest töökohast huvijuhina 1991. a tollases Kergu Põhikoolis on Tasasel ainult positiivsed mälestused. „Kõige lõbusam ja vahvam aeg minu tööaastatest. Ääretult meeldiv kollektiiv. **Kalju Metsoja** oli kooli direktor. Tegime koos palju toredaid üritusi. Hakkasin seal õpetama laste tantsurühma ja samal ajal ise rahvamaja segarühmas tantsima. Tundsin, et teadmistest jääb puudu ja läksin Viljandisse tantsujuhtimist õppima. Käisin paralleelselt kahes ülikoolis ja praktika ajal hakkasin Pärnu-Jaagupis poiste võimlemisringi juhendama. 1995. a tulingi kodukohta tagasi. Pärnu-Jaagupi Keskkoolis pakuti huvijuhi kohta. Töötasin seal kokku 10 aastat nii direktori asetäitja kui arvutiõpetaja, klassijuhataja ja kunstiopetajana. Maakoolis tuleb sageli erinevaid tunde anda. Samal ajal töötasin ka Halinga vallavalitsuses kultuurinõunikuna.

2005 läksin Vahenurme Lasteaed-alkkooli klassiõpetajaks ja 2012 sain direktoriks. Kolm aastat hiljem kandideerisin Vahenurme ja Libatse Lasteaed-alkkooli ühiseks juhiks. Seal töötasin kuni tänavuse aasta 15. jaanuarini.“

Vallavolikogus on Tasane olnud mitu koosseisu, viimases volikogu esimehena ja igas neist juhtinud ka hariduskomisjoni. Uues ametis on tal kolm otsest alluvat: kultuuri- ja spordispetsialist **Martin Sempelson**, haridusspetsialist **Tiia Kallastu** ja noorsootöõspetsialist **Margit Kadak**. Vallas on 13 haridusasutust, neist kaks muusikakooli, 9 rahvamaja, 10 raamatukogu. Tasane väidab, et enamusega on ta tutvunud, kuid raamatukogudesse veel jõudnud ei ole. „Kahel korral oleme kutsunud kokku koolijuhid-õppealajuhatajad. Kultuuritöötajatega on igati positiivne koostöö juba varasemast ajast. Nt EV 100 pidustusi aitavad Pärnu-Jaagupis läbi viia ja ette valmistada Vändra piirkonna töötajad ja vastupidi. Tahame võimalikult palju suuri üritusi koos teha ja kaardistada, mis kusagil toimub.“

Harrastusringide kulissidetaguse argipäevaga on Tasane aktiivse isetegevuslasena hästi kursis. „Lõime neli aastat tagasi meeste tantsurühma „Terved Mehed“, et osaleda Rakvere meeste tantsupeol. Käisime ära ja tantsime tänaseni. Pärnu-Jaagupi aleviteatris

Rändtirtsud käivad L. Tigase „Sõber meriröõvel“ proovid ja tahame juulis selle rahva ette tuua.“ Huviringide arv võrreldes aastatetagusega on kohati drastiliselt langenud ja põhjuseks pole niivõrd huviliste kui juhtide puudus. Tasane nõustub, et ringijuhtide senine töötasu oli pigem sümboolne ja uues eelarves on uueks tunnihinnaks arvestatud 4. 50. „Ega seegi asja paranda, aga väike edasimineku ikka,“ arvab Tasane, kelle kõik pereliikmed käivad mõnes huviringis. Pärnu-Jaagupi Põhikoolis õppealajuhataja töötav abikaasa **Meeli** laulab naiskooris, 14-aastased kaksikud **Anne Marie** ja **Hanna Maria** tantsivad, laulavad ja mängivad pilli. Tütar **Britta** on juba täiskasvanud ja on samuti tegelenud nii tantsimise kui koorilauluga. Mänguoskust võib kasutada ka vallaametniku töös. „Käisime 1. septembril koolides lapsi tervitamas – mina olin Buratino, Ülle kass Basilio ja Tiia rebane Alice,“ jutustab Tasane lõbusalt.

„Praegu võtab enamuse ajast volikogule eelnõude ettevalmistamine. Kõigi nelja valla allasutuste dokumentatsioon tuleb ühtlustada, alates saunapiletist ja lõpetades lasteaia kohamaksudega. Kellelegi teeme liiga ja samas teistele head, sest maksud on neljal valla olnud väga erinevad. Sellel aastal on see põhitegevus. Loodan, et järgmisel aastal saab tegeleda rohkem sisulise tööga. 20. oktoobril on uue valla esimene aastapäev.

Kutsume oma sõprusvallad Lätist, Leedust, Poolast, Itaaliast, Rootsist ja Soomest sünnipäevale. Eelmise nädala lõpus käisime valla delegatsioonina ja rahvatantsijatega Leedu 100 pidustustel meie sõprusvallas Pakruojis. Paar päeva hiljem käisin Mädaras vastlapäeva avamas, sealse kompleksi ja rahvaga tutvumas. Praegu ongi oluline kõik olemasolev kaardistada ja viia sama valdkonna inimesed kokku, et vaadata, mida ühiselt teha annab.“

Õie Kuusk

Ülikoolid tulid nädalaks Vändrasse

Vändra Gümnaasiumi kuues ettevõtlus- ja karjäärinädal algas 22. jaanuaril ja tõi Vändrasse 7 kõrgkooli.

Nädala peaesinejaks oli Eesti Kunstiakadeemia rektor **Mart Kalm**, kelle kõitvat aulaloengut olid kuulama tulnud 8.-12. klassi õpilased, õpetajad, huvilised lapsevanemad ja kogukonna liikmed.

Tavaline koolinädal on vaid viie päeva pikkune, seepärast oli mõnel päeval esinejaid mitu. Loengud vaheldusid töötubadega ja eelnevate aastate tava järgides said kutsutud külalised kohtuda kõigi vanuseastmete õpilastega.

Tallinna Tehnikaülikooli esindajad **Keiu Org** ja **Raivo Sell** rääkisid õppimisest peale keskhariduse omandamist, tootearendusest ja robotikast kui tuleviku valdkonnast. Sarnaseid teemasid puudutasid ka Eesti Maaülikooli töötöad, kus pandi kokku robotkätt ja räägiti E-turundusest. Eesti Maaülikooli tutvustasid **Piret Puuorg**, **Margo Mets** ja **Birgit Maasing**. Bioanalüütika töötöad toimusid Vändra Avatud Noortekeskuses, virtuaalsed laborituvustused ja reaalsed katsed mikroskoopidega viis läbi Civitta Eesti. Gümnasistidele esinesid **Meribel Moldau**, **Anneli Pärn** (Pärnu haigla), korraldada aitas noorsootöö nõunik **Margit Kadak**.

Kõige tegevusrohkema päeva sisustasid Sisekaitseakadeemia Paikuse Politsei- ja Piirivalvekolledži mundreid kandvad õppejõud ja kadetid, kes pidasid erinevas vanuses kuulajatele suunatud loenguid, korraldasid mitu

näitust ja kaks mõjusat demonstratsioonesinemist. Näiteks olid kaasas piirivalvedokumentide vaatlusvahendid sh näidised erinevatest võltsitud dokumentidest. Toimus politseivahetuse näitus. Nooremalt publikut rõõmustas võimalus anda ja võtta sõrmejälgi. Veidi vanemaid elavdas kadettide korraldatud enesekaitsevõtete näidisesinemine. Andres Suurküla oli kohal koos teenistuskooeraga, kelle demonstratsioonesinemine võlus ära kogu koolipere. Õpilastele esinesid **Ülle Vanaisak**, **Triinu Laos**, **Tõnis Kaasik**, **Jaak Kiviste**, **Marek Liiva**, **Oleg Gromov**, **Kerda Saagim**, **Keit Mürk**, **Erkki-Ardi Arbeiter**, **Imre Paat**, **Andreas Põldaru**, **Stina-Rebecca Pettai**.

Mundrikandjaid oli sel korral veelgi. Kaitseväe Ühendatud Õppeasutust tutvustades astus õpilaste ette Vändra Gümnaasiumi vilistlane, Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuse kadett **Kristo Pihlak**. Kõrgkoolis õpitavat tutvustasid Annett Kreitsman ja kadetid **Kaarel Kotkas** ja **Andreas Vaks**.

Töötube kunstihuvilistele viisid läbi EKA naha- ja käitekunsti tudengid **Marta Moorats** ja **Sirle Rohusaar**, tekstiilidisaini tudeng **Karolin Innos** ja sisearhitektuuri tudengid **Kärt Hollo** ja **Anni Kotov**. Arhitektuuri töötoas valminud maketid jäid järgnevat nädalaks huvilistele uudistada, värvikad disainsärgid aga rõõmustavad silma veel pikka aega. Tartu Ülikooli esindasid TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia ja TÜ Pärnu Kolledži. Õpilased

Nädala peaesinejaks oli Eesti Kunstiakadeemia rektor **Mart Kalm**.

said osaleda näitlemise ja meeskonnatöö töötubades, mida korraldasid **Meelis Sarv**, **Liisi Ilves**, **Kristin Tammerand**, **Anna Maria Lember**. Õppimisvõimalusi tutvustasid **Viivika Melts** ja **Birgit Tuulemäe**.

Töötöad jälgisid tulevikutrende ja nõuannet, et isetegemise oskus on enamasti kiiduväärne oskus. Miks valisime esinejaks ülikoolid ja kuulajajaks kõik õpilased? Ikka seepärast, et alustada tuleb algusest, teadmised ei tule 12. klassis, neid kogutakse 12 aastat, et siis teha tark valik ja leida pakutud erialade seast sobivaim. Edasiõppimine on haridustee loomulik jätk ja koolis õpitav on igapäevaeluga tihedalt seotud.

Silja Enok

Karjäärinädalal mitmekesise ja paljude esinejatega programmi panid kokku ja aitasid läbi viia Vändra Gümnaasiumi majandusõpetajad **Riina Sikkal**, **Silja Enok**, ja **Ene Kitsnik**.

Vändra Gümnaasiumi kodulehel on rubriik „Mõistmise lood“

Vändra Gümnaasiumi kodulehelt võib leida rubriigi „Mõistmise lood“. Selle rubriigi all vahendab koolipsühholoog kirjandust, mis on kasulik nii lastevanematele kui õpetajatele nende laste toetamiseks, kellel on raskusi õppimisega, kui suhted on sassis kas kodus või koolis, kui lapsel on käitumisraskused või lapse olek väljendab kurbust ja murelikkust. Selle rubriigi alt leiab abimaterjali, mis aitab toetada lapse enesehinnangu ja väärtolekutunde kujunemist ning mis aitab mõista lapse arengut mõjutavaid tegureid. Lisaks leiab lugeja materjalide juures lugemis-soovitusi lapse paremaks mõistmiseks ja tema elu täisväärtuslikuks kujundamiseks. Head lugemist!

Marget Privits

Vändra Gümnaasiumi direktor

Ajarännak Vändra Gümnaasiumis

Keegi suur sõjamees on rääkind, et püssirohi peab ikke kuiv olema, iseäranis rahu ajal. Meie ajal ei paista sõdimise tarvidus kuskile kaduvat, eks seepärast tuleks ka Taevaia meie ettevõtmisesse osanikuks võtta!

Paljudes Eesti Vabariigi koolides toimus 7. veebruaril 2018 Ajarännak, milles osales üle 8000 õpilase üle terve riigi. Tegemist oli Eesti Vabariigi 100. aastapäevale pühendatud üritusega, mida vedasid Eesti Rahva Muuseum ning Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetajate Selts. Ettevalmistused Ajarännakuks algasid juba mitu aastat tagasi. Nende käigus tutvustati õpetajatele Ajarännaku meetodit, peeti ajastut iseloomustavaid loenguid ning anti head nõu, kuidas igapäev saaks oma koolis Ajarännakut läbi viia. Vändra Gümnaasiumis käis õpetajatele häid mõtteid jagamas ja meetodit tutvustamas EAÜS-i poolne koordinaator Pille Rohtla.

Ajarännakuga tähistati iseseisvusmanifesti ettelugemist veebruaris 1918. Just see sündmus tähistas sada aastat tagasi Eesti Vabariigi välja kuulutamist. Manifest oli kõigile Eestimaa rahvastele üks, aga teadmine sellest jõudis erinevatesse Eestimaa nurkadesse isesuguseid teid pidi. Just seda hetke püüti 7. veebruaril Eestimaa koolides taas elustada. Mõni kool uuris ilmselt täpsemalt, mida ajalooallikad sellest sündmusest pajatavad, teised mängisid mõttega ja taas elustasid ajalugu omapoolset fantaasiat mängu pannes. Vändra gümnaasium läks seda teed, et lisas ajalooloole pisut omapoolset fantaasiat.

Ajarännaku sõnalise osa pani kokku kooli vilistlane Andrus Ütt. Andrus loodud aja- ja asjakohaste tekstidega saab tutvuda kooli kodulehel. Iseseisvusmanifesti luges aula aknalt ette teine kooli vilistlane Ain Pertel. Päeva õnnestumisele aitasid kaasa paljud kooli töötajad ja õpilased.

Suur tänu meeskonnale: **Kaili Salumäe**, **Margit Kadak**, **Eike Meresmaa**, **Lii Rõõmsaar**, **Jutta Pertel**, **Ain Pertel**, **Andrus Ütt**; lehepoisid **Kevin Markus Sibulin**, **Kerol Järve**, **Janor Jarko Põldre**, **Markkus Pärnsein**; **Liivi Lumijõe**, **Ave Naano**, **Markkus Mangusson**, **Riina Kirkmann**, **Ülle Tomingas**, **Jürgen Palmi**, **Mario Mägisalu**, **Indrek Saar**, **Kaja Saar**, **Endla Rand**, **Maire Reinberg**, **Tatjana Tähemaa**, **Eneli Reinart**, **Maie Laas**, **Kevin Lee**, **Angeelika Mägisalu**.

Ajarännaku eestvedaja õpetaja **Ülle Ütt**

Üks õige optimismust ja rõemu täis laululugu nii tähtsal ja pühalikul päeval.

Talunaised **Mari** ja **Roosi** (**Riina Kirkmann** ja **Ülle Tomingas**).

M: „Mitte ei tia, mes sihukesest asjast saab! Meite Juhan just tuli sõjaväljalt ää, ülemused olla neil puha keisriusku-koledasti punaste vasta.“

R: „Ei seda venelaste asja aru saa! Ühe nutvad tsaari taga, teised hoidvad teda ühes perega aresti all. Ega su Juhan ometi keisrimees põle?“

M: „Mis sa nüid! Juhanil ilmasõjast ja punaste korrast aru puha sassis – ei tema miskit leeri vali! Ütleb, hirmsaste kodu tahtnud ja kaugele ära sellest kisast-kärast.“

R: „Mis ta siin eemal ilmaasjadest! Punased koguvat üha jõudu, saksad kah. Ühed tulevad, teised lähvad! Ei see sinu Juhan pääse – madistab siin nende vahel.“

M: „Jussi sõjad on otsas! Isa kodus põdur, põle tema asi Vene ja Saksa asju ajada. Maa kolmat aastat söötis, riitas põle halgugi ja lakas heina – tööd küll.“

R: „Eks ma oma Mardile öelnud kah, et mis sa selle sõjaga jäändad, katsu ikka koju jääda. Aga tema hirmsaste kohe tagasi kippumas, ta mul ohvitsiir ja puha! Keski vana tuttav kutsuvat hirmsasti, olevat koledasti tarvis ja nagu päris Eesti vägi olevat.“

M: „Noh! Jah! Et puha sedasi või? Jüripäe kah kaugele. Ega ma seda Jussi keelda väga saa, ikka täismis teine. Seda Eesti asja õiendamist ikka kirjas kirjutas. Kesse Mardi sõjatuttav ka on? Saan Juhanile teada anda.“

R: „Ahsoo! Olevat üks Vilno sõjakoolis käänd mulk, keegi Laiduner. Kangesti tark ja kaval mees!“

TÜ kooride imeline kingitus hoolekandekeskusele

17. veebruaril kogunesid alevi hoolekandekeskuse – rahvasuus endiselt ees-
tipärased vanadekodu – elanikud oma väiksesse saali, et kuulata TÜ Akadee-
milise naiskoori ja TÜ Akadeemilise kammerkoori kontserti.

Juba esinemise algus – naiskoori noorte lauljate koridorist kõlama hakanud
ja üle maja helisenud „Mu isamaa armas, kus sündinud ma ...“ häälestas kuu-
lajad ees ootavale kirjeldamatule kontserdielamusele. Kavast ei puudunud ka
Vändrast pärit Lydia Koidula loodud „Eesti muld ja Eesti süda“. Kõrgtasemel
kooride esitatud lauludele andis emotsionaalse lisatõuke keskkond, põlvkondade
mastaapne kohtumine – läbi erinevate valitsuste ja aegade meie väikest Eestit
hoidnud ja tänaseni tuua aidanud turvapaiga elanikud *versus* noor haritud uus
põlvkond, kelle homsesse jääb kõike edasi viia ja alles hoida. Veidi pateetilised
sõnad, aga kohapeal olid kontserdi lõpus pisarad silmanurgas isegi noortel mees-
lauljatel, rääkimata publikust. „See on tõeline ime, et suurtel ja rahvusvahelistel
lavadel tuntud koorid esinevad meie vanadekodus, oleme selle eest kirjeldamatult
tänulikud,“ ütles oma tänu sõnadega aastaid emakeeleõpetajana töötanud **Maie
Laur**. Hoolekandekeskuse juhataja **Silje Lang** kinkis kooridele EV 100 raames
asutuse klientide punutud pitsidega kaunistatud korvi. „Käisime naiskooriga
Kanadas ja laulsime sealsetes vanadekodudes. Siis tekkiski mõte, et miks mitte
ka Eestis seda teha,“ rääkis kooride dirigent **Triin Koch** idee sünnist.

Õie Kuusk

Tartu Ülikooli Akadeemiline naiskoor esinemas Vändra Alevi Hoolekandekeskuses.

Päevikulehed 1941. aasta suvest

Fotol olev Liina Teeäär (neiuna Aikiliina Weeber) lahkus too-
nela teedele 1979. a. Mõned kuud
hiljem ilmavalgust näinud poeg
Feliksi tütre tütar sai vanavanaema
mälestuseks nimeks Liina. Praegu
elab nimepärija Liina Maasik oma
perega Kergu külas vanavanemate
1941. a tulekahjus kannatada saanud
ja hiljem uuesti üles ehitatud talus.
Vanu kaste ja kaustu sorteerides lei-
dis Liina Maasik hariliku pliiatsiga
tihedalt täis kirjutatud rebitud vihi-
kulehtedelt oma vanavanaema kirja
pandud päevasündmused – mälestu-
sed. Tollast kõnepruuki on lugejatele
üheselt mõistmiseks muudetud, aga
võimalikult palju püütud säilitada.
Maasikute peres viib vaarema nime-
liini edasi 6-aastane Elise Liina.

Õie Kuusk

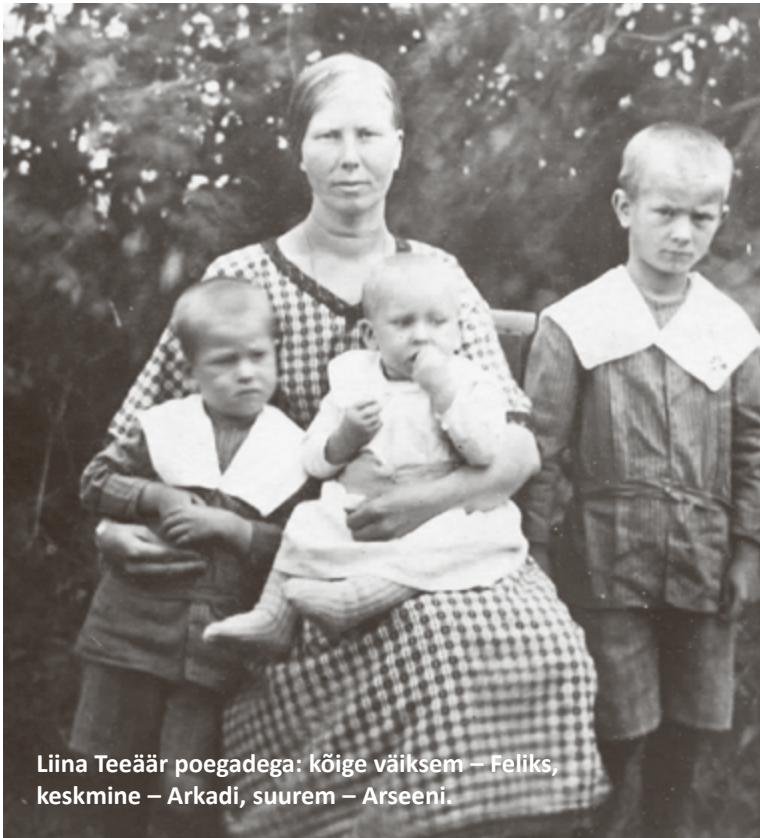
10. juuni 1941

Väga ilus soe ja vaikne ilm, ei tuule
õhku. Keegi tuli hommiku Järvakandi
poolt teatega, et sõjavägi tuleb Kergu
poole, kuid nad ei tulnud otse, vaid läh-
sid Lelle ja Vändra kaudu ringi. Alles
12 paigu jõudsid esimesed autod Vilu-
vere poolt nähtavale. Kui nad luteri
kiriku ligidale jõudsid, kuuldi säält
poolt mõned lasud, kes laskis, ei tea.
Keegi teadmata isik oli rahvamaja
torni Eesti lipu üles pannud, siis kuuldi
ka seal mõned lasud. Siis hakkas rah-
vamaja põlema. Üks auto oli Viluvere
poole mineva maantee pääl, olin oma
õues, ei näinud, kas hakkas auto enne
põlema või Kohi maja teeristi vahel.
Sealt kandus tuli teise väikse maja
külge, mis asus aias. Säält tõi tule
jõud ka sädeme meie maja katusele ja
ka Annuswere maja katusele, millest
hakatasid ka Jürisaare maja, Harjaka
Juuli ja siis Riima maja. Sealt enam
edasi ei saanud, sest juba hoidsid tei-
sed inimesed tule edasimineku ära.
Siis tulid juba palju inimesi appi ja
tuli ka prits, sellega hoidsid nad meil
küüne ja lauda põlemise ära. Esiteks
ei olnud muud, kui ma üksi nägin, kui
Eedu väikse maja katusele säde kukkus
küüne poole katuse harja peale. Võt-
sin küll kähku pangetäie vett ja viisin
lõuna poolt katuse redelit mööda ja
kallasin tule pesa peale, kuid katus oli
nii kuiv ja selle aja peale, kui sain uue
täiega üles, oli juba tuli laiali läinud. Ei
aidanud muud, kui tõin mõned asjad
välja, nii palju kui sain. Isa tööriistade
kasti, suure voodi ja suure peegli, siis
oli juba tuli nii suur, et enam tupp ei

saanud minna. Sisse jäid ühed valmis
uksed, aknad, riiete kapi, puhvetkapi,
üks puuvoodi, kaks lauda, neli tooli
ja kõik majapidamise asjad – koo-
relahutaja, võimasin, äsja keedetud
ratas seepi, kõik riided ja toiduained,
uus meesjalgratas, kõik riided, mis
kapis olid, ja ka üks vanaema kirst
ühes riiete ja kasukatega, mis sees
olid. Siis tulid juba inimesed ja prits
appi ja hakkasid küünt ja lauta ära
hoidma. Johannes Nuut ja Sass Lehist
olid kogu aeg keset õuet ja pumpasid
vett käsipritsiga. Teised pumpasid
kordamööda, aga Juks ja Sass andsid
vett ikka üks juba laudale, teine jälle
küünele, omal olid märjad kotid peas,
millele teised kogu aeg külma vett peale
kallasid. Kogu aeg üks istus Tuisu
kõõgis pumba all ja pumpas baseini
vett, kui üks väsis, läks jälle teine. Ma
ise olin jaluli basseinis ja andsin vett
kätte, kuna kümned inimesed vedasid
seda pritsi juurde vanni, et ikka võtta
oleks, kuni maja kokku varises ja suur
oht möödas oli. See ei unu surmatun-
nini, kuidas sai töötada tule soojuse ja
kuuma väikse juuni kuu ilmaga. Selle
korraga põlesid Eedul kaks maja,
Annuswere maja, Käärdi Ilmari maja,
Harja Juuli maja, Kati maja ja teine
pool maanteed ka rahvamaja.

25. juuli 1941

Oli ilus päev, vaikne soe õhtu.
Kella viie paiku läksin karjamaale,
lehmad olid seitse nädalat ühte järgi
metsas. Süüa oli, vett oli ka karjamaal
külluses, ei olnud mõtet neid kodu
ajada, kuna sõjavägi liikus alatasa teel,
oli seekord vaikne. Kuna sõjaväge lii-
kumas ei olnud, võtsin pange, et lähen
lõpsan lehmad metsas ära. Meil oli
kolm lehma, läksin teid mööda. Põle-
nud rahvamaja ees kõndis rahulikult
tunnimees. Läksin karjamaale, seal
leidsin, et aed oli maas ja lehmad välja
läinud. Läksin jälgi mööda järele, olid
surnuaja poole läinud, ka lehmakell
hüüdis sealpool. Et oli 25. juuli, see
oli Seeni surmapäev, siis võtsin mõned
metsalilled, et viin hauapeale. Lehmad
olid ka seal. Võtsin nad ette, et ajan
koju. Kui sain kõstri maja kohta, tulis-
tati Luurilt pomm, see lõhkes Sehvre ja
Seeni (või Suni) maja vahel. Lehmad
ehmatasid, tormasid kõstri õue. Taht-
sin, et panen nad kõstri lauta, kuid siis
järgmine pomm lõhkes juba surnuaia
tee peal, lehmad tõstsid sabad selga ja
teid mööda alla kõstri karjamaale, ei
mul jäänud muud üle, kui läksin ka

Liina Teeäär poegadega: kõige väiksem – Feliks, keskmine – Arkadi, suurem – Arseeni.

järele, sest laskmine läks juba tihedaks.
Sain lepikusse, siis oli juba päris sõda
lahti. Lepikus oli suur kivi keskelt
lõhki vajunud, lasksin ennast küljeli
senna praku, et ega senna kuulid ikka
pihta tule. Minu peatses töötasid neli
kuulipillujat, siis hakati nende peale
laskma. Minu ümber lõhkes üle 20
pommi, aga siis lõhkes üks sharabnell
minu pea kohal ja siis tundsin, et üks
kivi või puu lõi mulle vastu õlga. Valu
ega midagi ei tunnud ja laskmine jäi
ka vähemaks, siis nägin, et kirik ja
Eametsa maja põlesid. Kodu poole
ei olnud mõtet tulla. Kui üles tõusin,
nägin, et olin verine. Hakkasin mööda
lepikud oma põllu poole tulema, mul
pang ikka käe. Aga kõik lepik oli vene
sõjaväge täis ja kõik jooksid surnuaja
poole. Mind ei tulitand keegi, iga-
ühel oli omaga tegemist. Kirik põles,
ka Kõlli talu, Jagu talu ühes teiste
majadega ja Eametsa maja. Siis lasti
ainult püssidest. Kui sain juba kõstri
ja oma talu vahekraavi, läksin küürus
mööda kraavi maantee poole. Kuulid
vingusid ümberringi. Läksin mööda
kraavi põhja, ikka küürus nii kaua kui
Eametsa heinamaani, siis oli juba selg
nii valus küürus olemisest, et tõusin
sirgu maantee peale. Saagu mis saab.
Madiste Volli ja Mann olid oma kraa-
miga Koobi heinamaal küünes. Lähen
senna nende juure, kuid neid ei olnud
seal, siis läksin edasi Koobi majasse.

Seal ei olnud inimesi. Läksin Kõule,
ka seal ei olnud kedagi, siis Leenele, ka
seal ei olnud kedagi. Lõppude lõpuks
läksin Kambermetsa, neil oli vana
majal kivi rehealune. Kõik inimesed
olid seal koos. Seal siis Kambremetsa
Aleks puhastas haava ära, kuul oli
õlast läbi läinud. Seal kautasin tead-
vuse ja kui jälle toibusin, oli juba koit
ja kõik vaikne. Siis läksid kõik oma
kodu. Ka mina tuln kodu, kui sain
laada platsi kohta, olid lehmad juba
ka metsast väljas. Võtsin nad ette ja
ajasin kodu. Isa tuli vanakõrtsi kohas
vastu, oli mind otsimas käinud. Mõned
alevi naised olid ka liikumas, nende
käest tellisin, et aidake mul lehmad ära
lõpsa. Aga ei olnud kellelgi aega, katsu-
sid, et minema said. Ei aidanud muud,
kui silkusin ühe käega ikka nad ära,
muidu võivad udarad ka rikke minna.
Siis võtsin kätte, läksin Mäemetsa, sest
Sinka ja meie oma kraamiga olime
seal. Siis Sinka tegi korraliku sideme
ja puhastuse, seal kautasin teist korda
teadvuse. Päeval tuln arst Gustavuse
juure, see tegi siis haava puhastuse, võt-
tis liiva, killud ja riideräbalad välja.
Sakslased tahtsid haiglasse viia, aga
ma ei läinud. Ühe päeva Sinka sidus
Mäemetsas kinni, teise päeva käisin
arsti juures, nii käisin kaks nädalat.
Siis hakkas haav juba paranema ja nii
oli minu lahingukäik.

Eakate arvutikursus

Jaauar-veebuaris toimus piirkonna
eakatele Vändra Naisseltsi eestvedami-
sel päris algajatele mõeldud arvutikur-
sus. Raha taotlesime kohaliku omaa-
gatus 2017. a sügisvoorur programmi
meetmest 1“Kogukonna areng“. Taot-
lus rahuldati ja kursuse korraldamiseks
saime toetust 841,07 eurot, millele pani
naisselts juurde omaosalusena 95 eurot.
Kursusel osales aktiivselt 36 piirkonna
inimest. Töötati neljas grupis. Kursuse
juhendaja **Eda Vaino** käe all saadi alg-
teadmisi ning iseseisvaid oskusi arvuti
kasutamiseks.

Suur tänu Vändra Gümnaasiumi
direktor **Marget Privitsale**, kes andis
nõusoleku korraldada kursus gümnaa-
siumi arvutiklassis. Kursuslased on eriti
tänulikud Eda Vainole, kes oli väga kan-
natlik ja oskas teadmisi edasi anda nii
lihtsalt, et kõigest ka aru saadi. Kõige
vanem kursusest osavõtja oli 82aastane.
Paljud osalejad avaldasid soovi jätkata
sügisel arvutioskuste täiendamist. Kas see
ka õnnestub, ei oska öelda. Maakonna
kohaliku omaalgatus 2018. a. jaanuarist 2018.

Eha Tamm

Vändra Naisseltsi juhatus 2018

Toetuste taotlemiseks tuleb kasutada e-PRIAt

2. märtsil alustab PRIA loomakasvatuse
otsetoetuse ja üleminekutoetuste taot-
luste vastuvõttu. Suurim muudatus vara-
semaga võrreldes on see, et taotlusi saab
esitada ainult e-PRIA vahendusel.

e-PRIAsse saab siseneda läbi PRIA
kodulehe www.pria.ee ja teenuste kasu-
tamiseks tuleb taotlejal end süsteemis
tuvastada ID-kaardi või mobiil-IDga.
ID-kaardil peavad olema kehtivad ser-
tificaadid ja vaja on PIN-koode. Palume
toetustest huvitatutel aegsasti kontrol-
lida, kas teie ID-kaart või mobiil-ID on
kehtiv ja kasutatav. Uue ID-kaardi taot-
lemise, sertifikaatide ja PIN-koodide
uuendamise ning mobiil-IDga liitumise
kohta pakuvad infot veebileht [https://
www.id.ee/](https://www.id.ee/) ning Politsei- ja Piirivalvea-
met www.politsei.ee.

PÄÄSTEAMET

6. veebruaril kell 18.19 sai häirekeskus
teate korstnapõlengust Põhja-Pärnumaa
vallas Kergu külas. Päästjate saabudes
oli tahmapõleng korstnas vaibunud, ter-
mokaameraga küttesüsteeme ning seinu
kontrollides tulevikut ei tuvastatud.
Küttesüsteeme soovitati kontrollima
kutsuda korstnapühkija.

Kui Vändra pastor Karl Raudsepp lahkus siit koos perega 1944. a septembris, oli Enn Raudsepp vaevalt pooleaastane. Raamatus olevate tegelaste nimesid on autor muutnud.

Raamat ilmus 2016. a Ameerikas kirjastuselt Lakeshore Press.

Enn Raudsepp "Vändra"

Tõlkinud Hiie Piirsalu

VII peatükk

Kui nädal oli möödunud sellest meeletust tagaajamisest, tundis Karl vajadust raamatut lugeda. Kuna Karl kokandusest midagi ei teadnud, tegi ta endale lihtsa võileiva sealihaga ja jõi piima kõrvale.

Peale einet suitsetas, luges veidi ja ootas hr. Männikut, et minna temaga koos kirikusse.

Männik tahtis pastoriga rääkida. Kõigepealt ütles Männik, et tema pojad ei ole teinud mingeid edusamme. „Tundub, et poiste seas on mitmeid salagruppe, nagu metsavennad või skaudid. Minu pojad on tavaliselt üsna ettevaatlikud, aga kuidas sa saad neid sellistest asjadest eemale hoida? Ja Peeter Kallas arvatavasti ei tule täna koosolekule. See on nii nagu eelmiselgi koosolekul, kui linavabriku juhile avaldasid punased survet. Kallas pidi kohutuma täna pärastlõunal Kivisikuga. Ka Juhan Lind on nendega. Seekord tahavad nad keelata meil kirikukella helistamist.“

Pastor muigas virilalt. Lind on see mees, kes oli end ükskord kirikus näidanud. Ta tuli, istus saali keskele ja hakkas lehte lugema, ilmselt tahtes näidata oma põlgust religiooni suhtes. Koguduseliikmed olid solvunud ja tahtsid teda kirikust välja visata. Pastor nägi, et kõik ignoreerivad Lindu. „Ta ei ole hea mees, aga ta pole ka kahjulik“, arvas pastor.

„Ma proovin Linnuga rääkida“, jätkas Männik. „Anname talle väike võidu, helistame kelli vähe vaiksemalt ja lühema aja jooksul. Kui ta aga läheb komissari juurde, siis tuleb meil probleeme. Ja siis pole muud valikut, kui kelli mitte helistada.“

„On veel üks asi“, ütles Männik. „Ma kuulsin Andrese käest ... Aga no ükskõik, kust ma seda kuulsin. Oluline on see, et nad veel ei alusta talude konfiskeerimist järgmisel nädalal. Arvan, et nad alustavad peale saagikoristamist, et saaksid kohe ka vilja ära võtta. Igatahes olen kindel, et kiriku maad saavad esimesena nimekirja. Aga mul on üks idee. Me saaksime päästa vähemalt osa kultuuridest, kui kiiresti tegutseme, ja arvan, et alustame kohe täna koristamisega. Ainuke probleem on selles, et kuhu see saak kõik paigutada.“

„Olen ka ise sellele mõelnud ja ma tean, mida peame tegema. Sa ju tead, et mu naisel on Suure-Jaanis talu. See ei asu eriti kaugel ja seal ei ole ka piisavalt ohtu. Seal on mõnevõrra ruumi, aga aidal puudub katus. Kui tahate tõsiselt aidata, paneme kohe asjad liikuma“, valgustas Karl oma arvamust.

„Alustame kohe pärast koosolekut, siis on juba parajalt pime“, oli Männik Karliga nõus.

Mehed olid kirikus vaiksest. Juurde tuli veel teisi mehi, v.a. Peeter Kallas. Kõik istusid ümber laua, tegid suitsu ja ajasid omavahel juttu. Pastor vaatas kella. Esmakordselt ärritas teda kella tiksumine. Männik alustas koosolekuga. „Ma arvan, et peame alustama ja teeme kähku, muidu tuleb meil äkki teha tegemist kommunistidega. Kõigepealt kuulame ära pastori.“

Pastori esimesed sõnad olid julgustavad: „Ei ole lihtne õppida elama kommunismi ajal. Esiteks on kiriku osatähtsus parem kui enne. Ma tõlgendan seda kui passiivset vastupanu, kui nii võiks nimetada. Ristimiste ja pulmade arv on kasvanud. Ainus negatiivne asi on, et ka matuste arv tõuseb.“

„Ma ei ole üllatunud. Kes tahaks elada vene korra all?“ lisas Valter Vilde.

Kõva patrioot Toomas Rebane küsis Männikult: „Sa mainisid passiivset vastupanu. See on see, mida me ilmselt teha ei saa. Me peame otsima võimalusi, kuidas edasi minna.“

„Täna sind, Toomas!“ ütles Männik. „Ma arvan, et me kõik teame, et parem on nendel päevadel mitte palju rääkida. Kui aeg on küps, küll siis paistab.“

„Tundub, et meilt on kõik võimalused ära võetud. Avatud läbirääkimised võib-olla oleksid võimalikud. Me ei ole veel loobunud nendega võitlemast. Nad on ülepea punased ja hoiavad endid valvel õige ajani. Aga on veel üks asi, millest ma tahan rääkida. Olen uhke meie noorte üle. Enamus neist on kindlalt uue korra vastu. Te ju kõik teate, kui Žukov saatis mehi Vabadussõja mälestussammast maha tõmbama, aga osa koolipoisse läksid öösel ja korjasid lagunenu sambatükid kokku ja peitsid metsa. Nad nägid ette, et ükskord tuleb aeg, kui Eesti on jälle vaba ja siis on nemad uueks samba taastamiseks valmis. Nii peaksime me kõik mõtlema ja tegutsema“, lõpetas pastor.

„Ka minu poeg oli üks nendest“, ütles uhkusega Toomas Rebane.

„Muudame nüüd teemat“, arvas Männik. „On teisi võimalusi. Pastori pere juurde saaks jätta koristatud juurvilju. Arvan ka, et põllumajandustootjatel on üht-teist hoiule anda.“

Valter Vilde katkestas Männiku jutu: „Üks minut, Anton. Kas ma mõistan sind õigesti, et talumehed peavad pastorit aitama? Ma olen muidugi selle poolt“, ütles ta ja vaatas pastorile ja Männikule otsa. „Kuid kuidas külaelanikega lood on? Miks alati põllumajandustootjad peavad andma? Paljud meist kaotavad ju oma talud, miks ei võiks ka külamehed omalt poolt midagi anda?“

Männik ohkas. „Kas arvad, Valter, et ka koguduse liikmetelt tuleks abi paluda? Me saame ju selles kokku leppida.“ Kõik noogutasid, Vilde energilisemalt kui teised.

„Aga miks ei ole Peeter siin?“ küsis Jüri Laansoo, vaadates

murelikult ringi. „Ta on alati siin enne teisi. Ja kus on Andrus ja Siiman?“

„Arvan, et Žukov peab Peetrit kinni“, arvas laekur Hans Older. „Ma tean, et komissar proovib nooremaid mehi hirmutada oma ütlemisega: kas olete meiega või seate endid ohtu. Ma pole tahtnud teile rääkida, aga tean, et Peeter on juba mõnda aega mures, mis meie riigiga toimub.“

Pastor noogutas. Peeter Kallas on erakordne administraator ja pühendunud kristlane, just sellist meest kirik vajab ja see häirib kommuniste. Pastor on vaadanud Peetrit kui väga sõbralikku meest, oma nooruse tõttu on ta väga arukas. Peetri sõber olevat olnud Hjalmar Herne, Rootsi-Eesti vahetusõpilane, kellega ta sai kokku tänu oma ühele klassikaaslasele. Mõlemal poisil oli huvi kirjanduse ja malemängu vastu, nad jalutasid tihti Emajõe ääres, vestlesid ja õppisid koos. Kui Hjalmar läks tagasi Rootsi, olid nad kirj vahetuses. Kaotada Peeter oleks kiriku nõukogule suur löök.

„Et ta siit ära ei läheks, tuleb meil sellega tegeleda“, ütles pastor vaiksest ootavale nõukogule. „Kui näiteks Andres ja Siiman lahkuvad, arvan, et siis saame ilma nendeta hakkama. On muidugi vaja palju ümber korraldada. Aga kui Peeter tõesti ära läheb, kes siis uueks esimeheks saab?“

Karl vaatas Männikule otsa. „Kui kõik nõukogu liikmed minuga lepivad, siis ma võin olla. Ega punased ei hooli minusugusest lonkavast vanamehest. Nad tahavad rohkem noori hirmutada.“

Kui kiriku täiskogu vaiksest vestles, kuulsid nad mingit häält – nagu kiriku ust oleks avatud. „Kurat, kas need on punased? Meil on parem siit minema minna“, ütles üks jahmunud liige. „Ei, me ei lähe kuhugi!“ sõnas pastor. „Kui nad tahavad meid arreteerida, siis tehku seda.“

„Pastoril on õigus“, ütles Männik. „Kui keegi tahab minna, siis mingi kohe. Mina jään siia. Me peame kaasa võtma selle raske messingust küünlajala, see võib muidu tekitada vandaalidele probleeme.“

Nad ei olnud jõudnud veel avada kiriku ust, kui nägid Peetrit ja Siimanit. „Ma vabandan, et me ei tulnud varem, aga meil Siimaniga oli palju asju läbi mõelda. Me seletame teile.“ Pastorile tundus, et Peetri sõnad ei olnud veenvad. „Meil on üht-teist öelda. Me räägime ka Andrusse eest, kes samuti otsustas mitte tulla. Teile võib-olla tundub see kõik argusena, aga meid tõsiselt hoiatati täna. Meil kõigil on kodus pered ja me peame neid kaitsma. Arvame, et see kõik on ajutine, kõik sõltub sellest, kuidas asjad arenevad. Kui asjaolud muutuvad, siis tuleme kindlasti tagasi, aga praegu on meil ohtlik nõukogus olla. Nad pidavat meid kogu aeg jälgima. Isegi täna tekitasid meile probleeme. Andes-tage palun!“

Taliolümpianädal lasteaias

Meie taliolümpiamängud said alguse reedel, 9. veebruaril. See toimus samal päeval, kui Lõuna-Koreas Pyeongchangis XXIII olümpiamängude kogunenud maailma parimatel tipp sportlastel.

Kogunesime lasteaias õuealale. Avatseremooniaks marssisime koos laste omavalmistatud lippude lehvides lasteaias sisehoovi lipuvarda juurde. Lipu heiskamise au anti mõlemas majas vanemate rühmade (Mesikäpad/ Päikesjänkud) lastele ning seda just seetõttu, et lipp oli nende endi kätetöö. Lipu lehvides kuulati olümpiamängude hünni. Tulesüütamise au sai lasteaias direktor Jaana Novikov. Toimus ka pisike kultuuriprogramm: vanemate rühmade selgeks õpitud luuletuse ja liikumiskava esitamine.

Sellele järgnes olümpiavannete andmine. Sportlaste nimel andsid vande taas kõige vanemad lapsed:

”MINA, noor sportlane, jooksen, hüppan kaugele, kelgutan ja suusatan – võidu sõpradega ma. Olen aus, ei sohki tee – võistlustel ei sobi see. Spordis tähtsam veel kui võit – on me kõigi osavõtt.“

Sellele järgnes kohtunike vande andmine: „Meie, kohtunikud ja õpetajad! Vaatame ja jälgime, et kõik noorsportlased tegutsevad igal alal ausalt, oma võimete kohaselt ja lõbusas tujus. Lubame, et pühime puhtaks tatiseid ninad ja viime lapse pissile täpselt õigel ajal! Teame ja tuletame pidevalt kõigile meelde, et mängudest osavõtmine on palju tähtsam kui võitmine.“

Lipp heisatud, olümpiahümn kuulatud ja vanded antud – sporditegevus võis alata. Iga rühm alustas ühe spordialaga, millega tegeleti ca 12 min, kuni kõlas vile ja tuli liikuda järgmise ala juurde.

Olümpia avapäeva spordialadeks olid

- Iluisutamine ehk meie tõlgenduses keerukuju, kus muusika või tam-buriini saatel tehti ilusaid liigutusi ning muusika seiskudes tuli võtta kuju. Ja jälle kõlas muusika. Oli nii üksik- kui paarissõitjaid.
- Suusahüpped ehk kõrgendikult hüpped: hüppeid sooritati nii stiili, kaugeuse, kui kõrguse peale.
- Lumelauasõit. Paku peale asetatud laual tasakaalu hoidmine.
- Curling ehk jääkeegel. Täpsuse peale tühjade 5-liitriste kanistrite libistamine.
- Ühesuusasõit. Sõit ühel suusal vaba jala tõukega.
- Bobisõit. Jäämäel liuglemine.

See kõik oli alles sissejuhatus talinädalasse. Olümpianädala auks riietuti järgneval nädalal vastavalt olümpiarõngaste värvidele. Algas siniselt, rühma-des räägiti talispordialadest, vooliti-joonistati olümpiarõngaid. Teisipäev oli küll ainult riietuses must, kõik muud kuldne. Oli vastlapäev, mis möödus kelgutades Mäda mägedes imeilusa talveilmaga. Kolmapäev punane ja sõbrapäev. Neljapäev ja kollane. Nendel kahel päeval said kõik lapsed suuskadele. Nooremad panid ennast proovile ühel jalal suusatades ja suuremad lausa ajale sõites 500 m ringil. Oma rühma parimateks noorsuusatajateks osutusid **Oliver Jaan Hansen, Tene Vähesoo, Remy Kivisild, Getri Guljajev, Riti Kiveste, Aulis Elvet, Ott Eier ja Kati Soosaar.**

Kindlasti külastage ka meie koduleheküljel www.vandralasteaed.eu pildigaleriid, kust saate pildilise ülevaate nii olümpiapäevast kui ka teistest lasteaias toimuvatest toredatest tegevustest.

*Ülevaate toimunust tegi liikumisõpetaja
Anne Ojala*

Enari Tõnström nopib kergejõustiku sisevõistlustel medaleid

28. jaanuaril toimusid Tallinnas Lasnamäe Kergejõustikuhallis Eesti karika-võistlused, kus uue isikliku rekordi jooksis sisetingimustes välja **Enari Tõnström**, võites karika 800 m jooksus ajaga 1.55,69.

7. veebruaril toimusid Nõmme KJK lahtised meistrivõistlused. Väga harva joostavas 600 m jooksus tõi esikoha koju taas Enari, aeg 1.22,93, mis on noormehe isiklik rekord.

11.-12. veebruaril toimusid Tallinnas Lasnamäe Kergejõustikuhallis Eesti talvised meistrivõistlused. Meeste 800 m jooksus hoolitses pronksise poodiumikoha eest jälle Enari Tõnström, kelle lõpuajaks fikseeriti 1.56,03.

Soovime tahtejõulisele jooksumehel jõudu ja indu edaspidiseks!

Terje Õiglane

Märtsikuus saab Kurgja muuseumi tulla maheaianduse õppepäevale, Sakala tee matkale, avatud kohvikute päevale ja teatrietendusele

Märtsikuul on C. R. Jakobsoni Talumuuseumis üritused kolmel nädalavahetusel.

4. märtsil toimub talukultuuri-kooli õppepäev, mille teemaks on maheaiandus. Koolitajaks on **Mart Ruumet**, suurte kogemustega mahe-tootja, kes on Matogard OÜ juhataja. Ta on lõpetanud Rärpina Aiandus-kooli aiandusagronoomina ning Eesti Maaülikooli agronoomina. Koolitusel käsitletavad teemad on maheaianduse olemus, külvikord, huumusbilanss, taimetoitained, väetamine, kompost ja selle kasulikkus, umbrohutõrje, leegita-mine, aurutamine, taimekaitse, mikro-bioloogilised preparaadid ja kasulikud abivahendid hooldustöödel.

Koolitus toimub algusega kell 12.00 muuseumi käsitöömajas. Osa-lustasu on 2 eurot, lõunasöök maksab 3 eurot. Osalemissoovist palume teada

anda 2. märtsiks telefonidel 445 8171 või 5860 0025 või e-postile kurgja@maaelumuuseumid.ee.

18. märtsil ootame kõiki Sakala tee matkale.

18. märtsil algusega kell 10.00 toimub Vanaõuelt Kurgjale C. R. Jakobsoni surma-aastapäevale pühen-datud traditsiooniline matk “Sakala teel”, mida korraldavad ühiselt RMK Külastuskorraldusosakonna Lõuna-Eesti piirkond ja SA Eesti Maaelumuuseumid C. R. Jakobsoni Talumuuseum. Sel aastal möödub C. R. Jakobsoni surmast 136 aastat.

Matkaraja algus Viljandimaal Suu-re-Jaani vallas Vanaõue Puhkekeskuse vastas Sakala tee matkaraja alguses.

1961. aastast alates korraldatud Sakala tee matk kulgeb mööda met-sateed Kurgja ja Vanaõue vahel, mida mööda C. R. Jakobson käis Viljandisse

ajalehte toimetama. Matka pikkus on 12,2 km. Puhkepausi saab teha Malts-saare puhkekohas ja Saeveski met-saonni juures, kus retkelisi ootavad lõke, tee, suupisted ja metsajutud.

Matkal on ka retkejuht, kellega liituda soovijad peaksid olema algus-punktis kindlasti kell 10.00

Kurgjal ootab kõiki soovijaid tasu eest soe supp ja kohupiimakook. Soo-vijail on võimalik tutvuda muuseumi hoonete ja ekspositsioonidega.

Tellitud buss väljub Viljandist kell 9.20 Vabaduse platsist. Sama buss viib matkajad Viljandisse tagasi. Koht bussis maksab täiskasvanutele (alates 18 aas-tast) 2 eurot ja vajalik on ettetellimine. Lastele alla 18 aasta on bussisõit tasuta.

Tähelepanu, isiklike autodega matkale minejad saavad oma autod jätta Kurgjale ning buss viib nad hom-mikul Kurgjalt matka alguspunkti Vanaõuele (maksab 1 euro) – vajalik

on etteregistreerimine. Bussid väljuvad muuseumi parklast, kus asub bussijaam, kell 9.30

Matkaks palume registreerida 16. märtsini aadressil kurgja@maaelumu-seumid.ee või telefonidel 445 8171, 5860 0025. Registreerimisel palume ka teatada lõunasöögi- ja transpordisoo-v (missugusest punktist).

24. märtsil toimub Soomaa ette-võtjate avatud kohvikute päev – 2 kohviringi ümber Soomaa, kus lööb kaasa ka meie muuseum. Kohvikud on avatud kell 12-16. Tähistamaks Pärnu-maa maitsete aasta algust maikuuks, EV 100 ja kohviringi 5. toimumisaastat on lisaks paelapunumise võimalusele kavas leida Jõemaa/Soomaa piirkonna maitse 2018, milles C. R. Jakobsoni Talumuuseum osaleb oma karaski ja kohupiimakoo-giga. Oma toodangut tuleb Kurgjale tutvustama ja müüma

Kõnnus tegutsev õunamahla tootja Mahlametsa OÜ.

Kell 16.00 samal päeval esi-tab Võhma Linna Teater Rassijad O. Wilde etenduse „Tähtis on olla tõsine“ muuseumi peamaja saalis. Pilet etendusele maksab 5 eurot.

Elteateks aprillikuu kohta anname teada, et **1. aprillil algusega kell 12.00 ootame kõiki kevadpühi tähistama muuseumi rehetuppa.** Tutvume liha-võttepühade kommetega, mängime, toimuvad pesade punumise, munade värvimise ja viltimise töötod. Osalus-tasu on 3 eurot.

Kohtumiseni Kurgjal!

Monika Jõemaa
SA Eesti Maaelumuuseumid
C. R. Jakobsoni talumuuseumi juhataja

KONKURSS VÄNDRA PIIRKONNA SOTSIAALTÖÖSPETSIALISTI VABALE AMETIKOHALE

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus kuulutab välja avaliku konkursi Vändra Halduskeskuse piirkonda

SOTSIAALTÖÖSPETSIALISTI ametikoha täitmiseks (lapsehoolduspuhkuse ajaks)

Sotsiaaltöõspetsialisti põhiülesandeks on sotsiaaltöö koordineerimine Põhja-Pärnumaa vallas Vändra Halduskeskuse piirkonnas.

Nõuded kandidaadile:

- erialase ettevalmistusega kõrgharidus või kõrgharidus omandamisel
- soovitavalt varasem töökogemus sotsiaalvaldkonnas
- eesti keele valdamine kõrgtasemel
- teadmiste omamine kohaliku omavalitsuse toimimise põhimõtetest ja sotsiaalvaldkonda reguleerivatest õigusaktidest
- oskus kasutada ametikohal vajalikke arvutiprogramme
- otsustus- ja vastutusvõime ning kohusetundlikkus
- pingetaluvus
- ei esine avaliku teenistuse seaduses sätestatud asjaolusid, mis välistaks ametisse võtmise (§ 15)

Kandideerimise dokumendid palume esitada digiallkirjastatult **5. märtsiks 2018. a e-posti aadressil vald@pparnumaa.ee** märgusõnaga „Sotsiaaltöõspetsialisti konkurs“.

Lisateave: Anneli Kaljur, anneli.kaljur@pparnumaa.ee, tel 53284950.

Omalt poolt pakume:

- võimalust panustada uue võimeka omavalitsuse arendamisse
- mitmekesist ja vastutusrikast tööd
- enesetäiendamise võimalusi
- sõbralikku ja toetavat meeskonda

Kandidaatidel palume esitada:

- elulookirjeldus (CV)
- haridust tõendavate dokumentide koopiad
- motivatsioonikiri

Ametisse asumise aeg: esimesel võimalusel

MITMESUGUST

Kvaliteetne pliidi- ja ahjupuu koos veoga alates 3 rm-st. Tel 5341 3723

Ehitus-, viimistlus- ja torutööd (vanni-tubade remont, plaatimine, maalritööd, parkettpõrandate paigaldus). Tel +372 5617 4500, +372 5621 6394

OÜ Adore ostab Vändras **haavapakku, raieõigust ja kasvavat metsa.** Info 5144185 Ado Pert adore@hotmail.ee

TEATED

Tähelepanuks uutele korteriühistutele! Kutsume huvilisi Vändra Raamatukogu kaminasaali 13. märtsil 18.00, et kuulata praktik Raido Ilpi selgitusi uue Korterio-mandi- ja korteriühistuseaduse jõustumisega 01.01.2018 tekkinud ja käesolevaks hetkeks registrisse kantud korteriühistute edaspidistest sammudest.

Valla elanikud, kes ei soovi oma sünni-päeva lehes avaldamist, palun teatage sellest eelneva kuu 15. kuupäevaks e-posti aadressil uuskooidula@ hot.ee või tel 55986950 või 44 30 330

VÄNDRA ÕIGEUSU KIRIKUS

11. märtsil kell 11.00
Paastu Jumalateenistus
Võetakse vastu liikmemaksu annetusi

Taaskasutus Kergu kirikumajas

Kergu kirikumajas on **igal neljapäeval kl 9-16** avatud taaskasutuskeskus, kus on soovijatel võimalus valida endale riideid, toidunõusid, jalanõusid jms. Kogu kaup on tasuta! Kontakt tel 5886 3308 Marika.

Mälestame

HELU KÕRGET

viiendal surma-aastapäeval.

Lapsed, lapselapsed ja Jaan

Kallist täd
ELLIT

Mälestavad

Mati ja Tiit

KALEV ASAMÄE
21.06.1948 - 28.01.2018
ELLI LIBLIKAS
17.02.1916 - 31.01.2018
MALLE MIRONOVA
10.06.1952 - 15.02.2018

Mälestame

ARNOLD-ERICH AUKSMAA
01.08.1932 - 17.02.2018
INGRID TIMMER
16.04.1961 – 25.02.2018
MAIMO ORUSTE
09.05.1931 - 24.02.2018

PAKUME TÖÖD KAUBIKUJUHT-MÜÜGIMEHELE.

Esialgu töö osalise tööajaga.
Vajalik B- kat lubade olemasolu ja kasuks tuleks ka vene keele oskus kõnes.

info@wentextil.ee tel 50 45 041

Võtame vastu tellimusi
sertifitseeritud
SEEMNEKARTULILE.

Tellida saab
5 kg, 10 kg ja 25 kg
koguseid.

Täpsemat infot ja
sordikirjeldusi küsi
KODUABI kauplusest.
Pärnu-Paide mnt.25

<https://www.facebook.com/Koduabikauplus/>

JUURIKARU KOOL

ootab esmaspäeval, 12. märtsil kell 11.00 kooliga tutvuma sügisel kooliteed alustavaid lapsi koos vanematega ja ka kõiki teisi huvilisi.

Infot saab küsida telefonil 447 4613
Direktor Eha Kuldkepp

OÜ Atoberg võtab tööle
rahvusvaheliste vedude
autojuhi EE-CZ-EE
autoremondilukksepa
ekskavaatorijuhi
Telefon 5568 3126 Raido

Õnne ja tervist, sünnipäevalapsed!

Elina Asavi	23.03	94
Aino Neilinn	18.03	92
Vilma Hansalu	28.03	89
Asbe Tilk	24.03	88
Laine Pärnoja	12.03	88
Endel Kivissaar	30.03	88
Hugo Kuik	14.03	86
Milvi Pill	16.03	86
Juta Reimann	30.03	84
Aino Keppi	31.03	84
Amilda-Miralda		
Mestilainen	01.03	83
Leili Pärnoja	06.03	83
Helgi Saareleht	13.03	83
Elfriede Saar	16.03	82
Tiiu Vaher	18.03	80
Lilja Pärtel	20.03	80
Meedi Ilbi	25.03	80
Tiiu Reinvelt	06.03	75
Martin Tönsing	17.03	75
Aino Lehtmäe	25.03	75
Eha Novikova	27.03	75
Jüri Michelis	04.03	70
Marju Simson	08.03	70
Jaak Tammeniit	10.03	70
Helle Pärnoja	10.03	70
Maie Jõulu	23.03	70
Vello Kont	26.03	70
Rein Koitla	30.03	70

Jõuame Sinuga üksmeelele ühise maapinna kaudu, toetume Sinuga samale keelele samade sõnade kaudu, argipäevades alles püsime vanade tavade kaudu, vaikime, naerame, vastame, küsime, seotud ühises maailmas ühise saatuse kaudu.

**Kallid
Piret ja Priit Tomson!
Õnnitleme teid hõbepulmade puhul!**

Elle, Juhan ja lapsed kaaslasega

Õnnitleme

RONALD-EINAR RÜÜTLIT
93. sünnipäeval!

Sündis maailma väikene ime, sai endale päris nime, oma päikese, tähe ja tee, paikse paiga kahe südame sees...

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Anneli ja Alar Simsi perre sündis 29. jaanuaril tütar **Merily**.

Sirelin Kartsepa ja Kristjan Savolainen perre sündis 7. veebruaril tütar **Loore-Liise**.

Sigrit Soopi ja Martin Luuri perre sündis 14. veebruaril tütar **Lenna**.

Reelika Rohtla ja Heiki Nurmesalu perre sündis 22. veebruaril poeg **Henri**.

ARMSAD BEEBID JA PÖNNID!

ALATES MÄRTSIST

SAAME KOKKU KOLMAPÄEVITI

KELL 17.00 VÄNDRA LASTEAIAS

MURAKARU MAJAS MUUSIKASAALIS.

MÄNGIME, LAULAME,

TANTSIME JA MÄNGIME PILLI.

LISAINFO:

MERIT 56999799

Viljandi Laste- ja Noorteteater REKY
NÕUDUSLEK 35. JUULIINOOAEG

Väike Merineitsi

H.C. Andersen
Lavastaja Kadri Pakkha

ESTIETENDUS
23. JAANUARIL 2018

6. märts kell 11:00
Vändra kultuurimajas
Pilet 8 eurot

Laupäeval, 10. märtsil
kell 20
Vihtra külakeskuses

NAISTEPÄEVAPIDU
TANTSUKS ANSAMBEL NÖÖP

Palume kohad
eelnevalt broneerida
tel 5221 329
Reelika

Pilet
7 EUR

Kohv maja poolt,
muu meelepärane
võta ise kaasa!

ABC OPTIKA KUULUTAB:

Kõik Sinu nägemisest!

LAUPÄEVAL, 24. MÄRTSIL SAAB PRILLE
TELLIDA KOOS NÄGEMISE KONTROLLIGA
UUED PRILLID - 20%

VÄNDRA TERVISHOIUKESKUSES VIHTRA TEE 4,
Registreerida tel 64 40 590

- prillitellijale nägemise kontroll TASUTA
- prillid saadame postiga koju TASUTA

**Võtan vastu tellimusi
toidukartulitele.
Kojuvedu.**

Tel 52 05 578 Silver

Ostame kasvavat metsa,
põllumaad ja metsakinnistuid
hinnaga kuni 100 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis. Tel 5611 1900

www.metsaamet.ee

Teenused erametsaomanikule:

- Metsakinnistute ost
- Raieõiguse ost
- Metsa ülestöötamine ja vedu
- Maapinna mineraliseerimine koos külviga
- Metsamajandamise kavade koostamine

Teave e-post: info@metsaamet.ee Tel. 5615 0680, Karl Lister

Vändra mälestushiies

25. märtsil kell 12.00 MÄLESTUSHETK

Head saatusekaaslased-siberikaaslased, saame kokku ja meenutame möödunud. Süütame küünlad 1949. a märtsiküüditamise ohvrite mälestuseks.

Memento

Vändra Kultuurimajas

2. märtsil kell 19.00 Vana Baskini Teater „Öökuninganna“. Peaosas Helgi Sallo. Pilet 15 €, sooduspilet 13 €. Avatud baar.

4. märtsil kell 14.00 ja kell 18.00 „Klassikokkutulek 2: Pulmad ja matused“. Pilet 4 €, sooduspilet 3 €

6. märtsil kell 11.00 Viljandi Laste- ja Noorteteatri REKY etendus „Väike merineitsi“. Pilet 8 €.

13. märtsil kell 09.00 -11.30 DOONORIPÄEV. Kaasa võtta isikut tõendav dokument. Lisainfo 4473 263.

29. märtsil kell 18.00 Seltskonnaklubi ELURÖÖM peoõhtu. Tantsuks mängib Joe Lumi. Osalustasu 3 €.

30. märtsil kell 18.00 Filmifestival. Pilet 2 €.

FILMIFESTIVAL 2018

Võta osa filmifestivalist

Film võib olla mõne Eesti filmi taaslavastus või vabalt valitud teemal

Filmi pikkus-
2-15 minutit

Filmi formaadiks
vali soovitatavalt
.mpg või .avi

Valmis film
saada 20. märtsiks
aadressile:
oravrihard@gmail.com

Kõik filmid linastuvad
Vändra Kultuurimajas
30. märtsil

Vändra Raamatukogu kaminasaalis

Märtsikuu Laste Jututuba toimub 10. märtsil kell 11.00. Loeme Aino Perviku "Jääpurikas, murelik piim ja teised tüübid" ja meisterdame kaisuka. Iga last ootab tunnis osalemise eest üllatus, tule ka Sina ja võta sõber kaasa. Ring on sobilik alates 6. eluaastast.

22. märtsil kell 16.00 esitleb Mulgimaa kirjastus Kaarnakiwi sarjas "Kihelkondlikud kihelused" raamatut "Wändra wänderdused"

Olete oodatud!

Suurejõe Rahvamajas

VPEI Seltsi üldkoosolek toimub 27. märtsil algusega kell 13.00

*Kohtumine Põhja-Pärnumaa vallavanema Jane Metsa ja Põhja-Pärnumaa valla sotsiaalosakonna juhataja Anneli Kaljuriga

*Tegevus- ja finantsaruanne 2017. a.

*2018. a tegevusplaan.

*Jooksvad küsimused.

*Uued liikmed.

*Sünnipäevatorit ja kohv, ootame rohket osavõttu!

Osavõtusoovist teatada 23. märtsiks tel 53323326 Olga

Laupäeval, 31. märtsil kell 21.00 TANTSUÕHTU. Tantsuks ans "KONDOR", AIN ARULA Meelepärane lauale võta ise kaasa, kohv maja poolt. Pilet 7 € Info ja laudade broneerimine tel 5120893 Heldi

Lümfiteapeut ja tervendaja GALINA ADER Suurejõe Rahvamajas 4. märtsil ja 8. aprillil, alates kella 10.00. Registreerimine tel. 53482250 Silva Jõulu

WenTextil oü, Kalda 3, Vändra.
Tel. 44 67 054
www.wentextil.ee

Autoistmekatted

Poroloon- ja vedrumadratsid

Mööbli katteride vahetus